

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

Datum, dokdy jsou noviny předplaceny, je v pravém horním rohu štítku!
ISSN 1186-9283 (Print)
ISSN 1923-1784 (Online)

Modře označené štítky znamenají, že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je 11,40 + 0,60 (HST) = 12 kan. dolarů
Cena 2,85 + 0,15 (HST) = 3,00 dolary.

J Time Committed
Á délaí convenu

ČESKOSLOVENSKÉ NOVINY - CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

No. 4.

(600.)

Vol. 30.

Thursday,

December 3,

2020

Published by ABE, 365 St. Clarens Ave., Toronto, Ontario, M6H 3W2
Tel.: 416/530-4222, Praha: 222-261-811; E-Mail: abe@satellite1-416.com
satellite1-416.com — zpravy.org — zpravy.ca — spravy.ca — satellite416.com

Vánoční loučení

Dostáváte do rukou historicky poslední tištěné vydání Satellitu. Pokud jej skutečně dostanete, bude to, jak již bylo řečeno 600. vydání. Zakončíme tím 30. ročník a bude to 40 let, co jsem začal pracovat jako novinář. Čili celkem mám na svědomí přes 800 vydání Nového domova a Satellitu. Pravda, někdy jsem si pomohl nějakým tím dvojčíslem, ale v podstatě jsem ani jednou nevynechal.

Vlastně jsem začínal ještě v samizdatu. První noviny, zřejmě již nedochované vznikly pravděpodobně v pražské restauraci Koruna v Černé ulici v polovině sedmdesátých let. Projekt vymyslel Mejla Hlavsa od Plastiků a v trojčlenné redakční radě, kromě mne a Mejly, byla i další postava andrgroundu Ota Alfréd Michl. Noviny s názvem *Hlas Disidenta* si daly za úkol zabývat se politikou, kulturou a kanadským hokejem, ačkoliv v tehdejší době byly z NHL v československých sdělovacích prostředcích pouze suché výsledky a občas nějaký odborný článek v časopisu *Gól*.

My jsme si sháněli informace každý po svém. Něco z Radio Canada International, jindy jsme si vypůjčili filmy z kanadského velvyslanectví a tak se do každého čísla volil All Stars Team NHL. Hlavsaův projekt spočíval v tom, že se vytisknou čtyři kopie. Jedna pro každého z nás a čtvrtá, že bude pro jeho tchána Jiřího Němce. Hlavička této unikátní tiskoviny se nápadně podobala jiné tehdy zakázaného časopisu *Hostu do domu*. Mejla, který bydlel v Jěčku, jak se říkalo bytu u Němců v Ječné ulici pouze seběhl těsně před příchodem Jiřího Němce dolů a vložil číslo do schránky a pak pozoroval reakce ideologa a patrona druhé kultury. Jiří Němec zakýval hlavou, nahlédl do prvního vydání a pochválil, jak se ta samizdatová literatura rozjíždí. Padlo sice podezření na mne, kvůli kanadskému hokeji a tak jsem dostal varování, abychom to dělali opatrně. Po několika dnech při policejní razii byla všechna vydání Hlasu disidenta zabavena, ale STB se nikdy nepodařilo zjistit, kdo a jaké spiknutí bylo za tímto projektem. Nastala marná honba STB na zakázanou literaturu. Zděšení způsobilo to, že vlastně nevěděli v jakém nákladu vychází a jakým způsobem toto podhoubí zlikvidovat.

Takže, když jsem v září 1981 nastupoval v redakci Nového domova, jsem již nějakou tu zkušenost měl. Nevím, jestli se dochovalo nějaké číslo čtrnáctideníku MMI z té doby, ale mělo to svým způsobem charakter samizdatu, což se mi podařilo ještě zopakovat o pár let později v roce 1985, když jsme dostali první počítač a první tiskárnu. Pochopitelně tisk této tiskárna nevypadal, tak jako skutečný novinový tisk. Písmena nebyla celá, navíc chyběla česká abeceda a v češtině se stávalo, že některé písmeno bylo na obrazovce pouze jednou, ale v tisku se objevilo dvakrát, některá zase chyběla. Jelikož tehdy bylo embargo na češtinu, musel jsem si všechna písmena s háčky a čárkami navrhnout. Byl to dosti složitý experiment a stalo se, že Jiřímu Traxlerovi došla trpělivost a noviny odhlásil. Přesto do Vánoc roku 1985 krajanské organizace koupily za deset tisíc dolarů laserovou tiskárnu, která byla v Kampeličce na Spadina Ave. Takže se noviny zase podobaly novinám.

Nejprve se natiskla horní polovina stránky a pak spodní polovina stránky. Obě části musely na sebe navazovat. Jedna polovina se tiskla zhruba tři čtvrtě hodiny, čili natištění jedné noviny trvalo asi dvanáct hodin a to jsem vozil jednotlivé stránky na kole na floppy disku jako kočka kořata od svého počítače na Ossingtonu do tiskárny v kanceláři ve Sdružení. Někdy se stalo, že jsem to za noc nestačil a ráno již přišla sekretářka Sdružení paní Klimešová a potřebovala počítač. Nastala pravá nefalšovaná bitka o počítač a tiskárnu.

Jenže přišel listopad 1989 a já se rozhodl jet do Československa. Vedení MMI mělo jiný názor a mělo pocit, že by si vlastenci doma udělali nedobrý dojem o exilu a tak jsme se rozešli.

Lucca della Robia: Madona s jablkem o Vánocích v Praze 2010

Koláž: M. Gabánková

Pořídil jsem svoji vlastní laserovou tiskárnu, která byla lepší a levnější, svůj vlastní počítač a na první vydání vlastních novin jsem použil kreditní kartu. To bylo v dubnu roku 1991. Přemýšlel jsem, jaký název novinám dát, aby to znělo stejně česky i anglicky a napadl mě název Satellite. Jenže v té době již byl jeden Satellite v Torontu zaregistrován. Jednalo se o program satelitního televizního vysílání. Bylo nutné tento název upřesnit a jelikož Toronto bylo známé jako area 1-416 objevilo se toto číslo v názvu. Tehdy v době rozkvětu novin, jsem si naivně myslel, že budou vycházet další místní vydání jako je tomu třeba o některých deníků v Česku. Ze začátku se jednalo o osmistránkový měsíčník. Bylo zapotřebí vybrat peníze za inzeráty, zaplatit kreditní kartu a udělat další číslo. Po určité době začalo chodit i předplatné. Nejhorší, pokud se pamatuji to bylo druhým rokem. Pak se situace přece jen zlepšila a mohli jsme přejít na dvanáctistránkový čtrnáctideník. V tu dobu rovněž pronikala NHL do Československa a díky tomu, že jsme měli už dva byt pomalé modemy. Jeden v Torontu a druhý v Praze, mohli jsme si posílat bleskově výsledky a Honza Hrabina je pak posílal zákazníkům faxem. Problém byl v tom, že telefonní linky byly po osmé hodině ráno již značně obsazené a bylo těžké se k zákazníkům prozvonit. Přesto tato doba byla ekonomickým rozkvětem novin. Jenže přišla hokejová stávka a po ní se rozběhl internet a fax se stal něčím nepotřebným.

Rozvoj techniky nešel zastavit. Výhodou bylo, že se objevila koncem devadesátých let digitální fotografie, ale v internetu byla silná konkurence. Na podzim roku 2001 jsme začali vycházet digitálně, mohli jsme posílat noviny do tiskárny v digitální podobě, ale také začalo ubývat čtenářů. Začaly mizet i československé

krajanské noviny. Ať již to byl *Hospodář* v Texasu, *Americké listy* v New Yorku a nakonec zanikl i konkurenční *Nový domov*. Bylo na čase připravit i čtenáře *Satellitu*, že papírové noviny jednou skončí.

Je konec roku, blíží se Vánoce a jako každým rokem vám přejeme vše nejlepší nejen do roku příštího, ale i do let příštích. V lednu bychom chtěli vydávat *Satellite* v elektronické formě. V tomto roce jsme si díky epidemii vyzkoušeli deník, týdeník i měsíčník. Zdá se, že měsíčník je optimální formou. Naleznete ho vždy na stránkách *zpravy.ca* nebo *spravy.ca*. Budeme pokračovat pokud to půjde i v našich sportovních přílohách *fotbal.zpravy.ca* nebo *fotbal.spravy.ca*. Občas přineseme i zpravodajství z hokeje *hokej.zpravy.ca* a pokud se ještě dostanu někdy do Air Canada Centre, tak bude zpravodajství i z NHL. Kruh se uzavřel - nezapomeňme, že *Hlas Disidenta* to měl jako jedno z hlavních témat.

Internetový *Satellite* bude za dobrovolné předplatné. V dnešním čísle naleznete obálku, kde můžete přispět na toto digitální vydávání novin v příštím roce. Jestliže nemáte počítač, pošlete nám adresu a my vám zkusíme noviny jednou za čas vytisknout.

Chtěl bych na závěr poděkovat vám všem, kteří jste naše noviny podporovali. Devadesát procent předplatitelů nemá žádný dluh, děkujeme všem, kteří inzerovali v našich novinách, všem těm, kteří po dobu třiceti let do *Satellitu* přispívali a také korektorkám, které neúnavně opravovaly, co se dalo.

I přes covid-19 vám přejeme Veselé Vánoce a rok 2021, pokud možno bez virů všeho druhu!

Jak řekl ve své promluvě minulou neděli Tomáš Halík: Advent je napětí mezi tím, co tu už je a mezi tím, co tu ještě není!

Aleš Březina

Czech & Slovak Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy

251 Cooper St.
Ottawa, ON K2P 0G2
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy

50 Rideau Terrace
Ottawa, ON K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450
Obch. zast.: (613) 748-1773
Fax: (613) 748-0699

Český generální konzulát

Czech General Consulate

2 Bloor Street West, Suite 1500
Toronto, ON M4W 3E2
Telefon: 416-972-1476
Fax: 416-972-6991
E-mail: toronto@embassy.mzv.cz
Úřední hodiny:
pondělí, úterý, čtvrtek a pátek 09.00 - 12.00

Naše internetové stránky

Satellite 1-416

Výběr z článků
v našich novinách.
satellite1-416.com

zpravy.org

Internetový měsíčník

zpravy.ca
spravy.ca

Toto číslo v PDF

www.4.satellite1-416.com
www.4.zpravy.ca
www.4.spravy.ca

Kalendář

Co se připravuje
v krajské komunitě v Kanadě
kalendar.satellite1-416.com
kalendar.zpravy.ca
kalendar.spravy.ca

Nové divadlo

O jednotlivých představeních
Nového divadla v Torontu
divadlo.zpravy.ca

Kopaná

fotbal.zpravy.ca
futbol.spravy.ca

Hokej v ČR a SR

hokej.zpravy.ca
hokej.spravy.ca

Financial

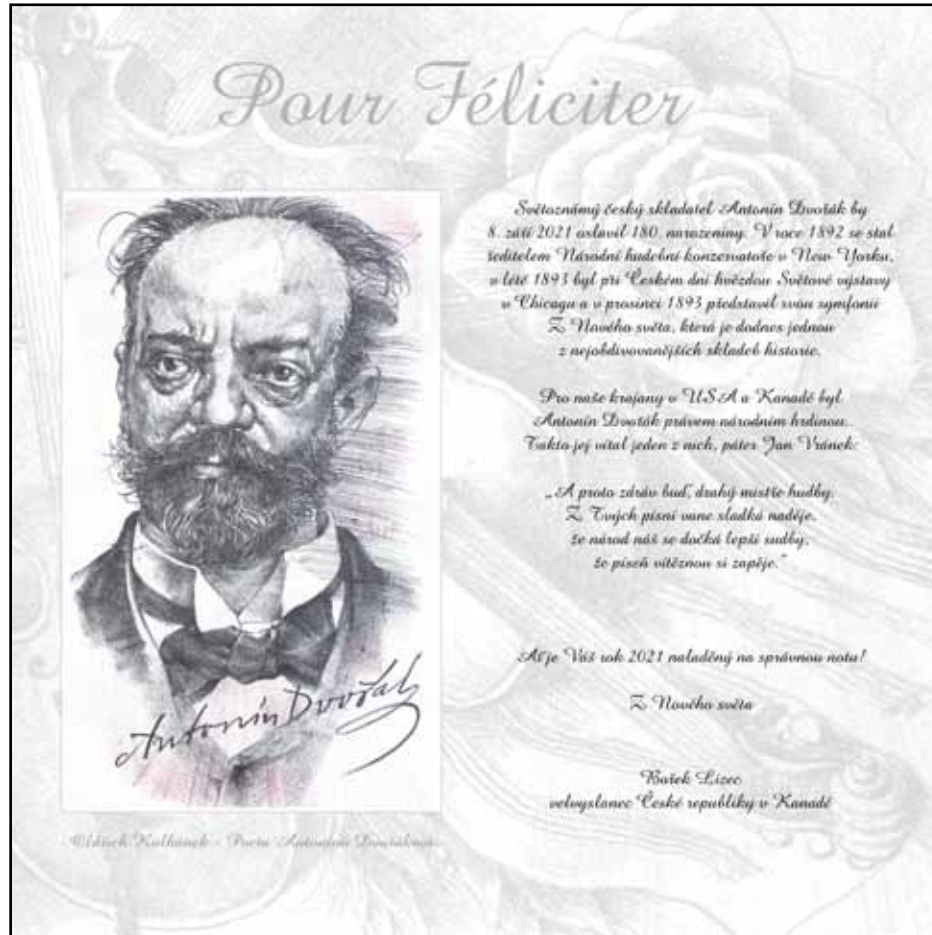
Kursovní lístek

100 Kč	5,88 CDN
1 CND \$	17,00 Kč
1 EURO	1,55 CDN \$
1 CND \$	0,65 EURO
1 US \$	1,31 CDN \$
1 CND \$	0,76 US \$

Universal Currency Converter -23. 11. 2020

1 CND \$	16,96 Kč
1 EURO	26,34 Kč
1 US \$	22,19 Kč

ČSOB - 23. 11. 2020

Vážení čitatelia Satellite 1-416,

spolu so všetkými pracovníkmi Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Ottawe si dovoľujem zaželať Vám a všetkým priateľom Slovenska pokojné a krásne Vianoce a všetko najlepšie do nového roku 2021.

So srdečným pozdravom

Vít Koziak
veľvyslanec Slovenskej republiky v Kanade

Honorary consulate
of the Czech Republic

Calgary, Alberta

Honorary Consul: Jaroslav Jelínek
850 - 10655 Southport Rd. SW
Calgary, AB T2W 4Y1
Tel.: (403) 269-4924, Fax: (403) 269-3939
E-mail: calgary@honorary.mzv.cz

Charlottetown, PEI

John Vaclav Steinsky
Honorary Consulate of the Czech Republic
17, Cameron Heights
Stratford, PE
Tel: +1 902 452 5900
Email: charlottetown@honorary.mzv.cz
Úřední hodiny – na základě sjednané schůzky

Montreal, Quebec

Honorary Consul: JUDr. Hynek Žikovský
2020 University, Suite 1920
Montreal, QC Tel.: (514) 316-4383
E-mail: montreal@honorary.mzv.cz

St. John's, New Foundland a Labrador
Gary Gerard Concoran

Honorary Consulate of the Czech Republic
10 Fort William Place
St. John's, NL, A1L1V3
Tel: + 1-709-782-2299
Email: st.johns@honorary.mzv.cz
Úřední hodiny – na základě sjednané schůzky

Vancouver, BC

Honorary Consul:
Karel Večeřa Galland P. Eng
E-mail: czechconsulbc@gmail.com
adresa: 1700-200 Granville Street,
Vancouver V6C 1S4
úřední hodiny: každý pátek 13:00-15:00

Victoria, BC

Honorary Consul: Jim H. Reed
2555 Cotswold Road
Victoria, B.C. V8R 3S3
tel.: 1-250-360-7418,
E-mail: jim.synachor@gmail.com

Honorary viceconsul: Lenka Storzer

1652 Mountbatten Place,
Victoria, BC, V8S 5J9
tel.: 1-250-888-1974
E-mail: victoria@honorary.mzv.cz
úřední hodiny jsou vždy první středu v měsíci,
12:00 - 15:00

Winnipeg, Manitoba

Vladimír Hlas
Honorary Consulate of the Czech Republic
5 Terracon Place,
Winnipeg, Manitoba, R2J4B3
Tel: +1 204 505 0844
Email: winnipeg@honorary.mzv.cz
Úřední hodiny (nutno domluvit schůzku) –
druhé úterý v měsíci 15:00-18:00

Honorary consulates
of the Slovak Republic

Calgary, AB:

Eva Hadzima, Honorary Consul
Consular Office of the Slovak Republic
450 Pine Creek Road
Heritage Point, AB, T1S4J9
Tel.: 403-266-2760; fax: 403-256-1413
email: evahadzima@skconsulate.ca
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Montreal, QC

Dezider Michaletz, Honorary Consul
22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux, QC H9B 1W3
Tel.: (514) 421-2972, Mobil: (514) 585-2496
Fax: (514) 421-1583
slovex@sympatico.ca; slovex@slovex.com

Toronto, ON

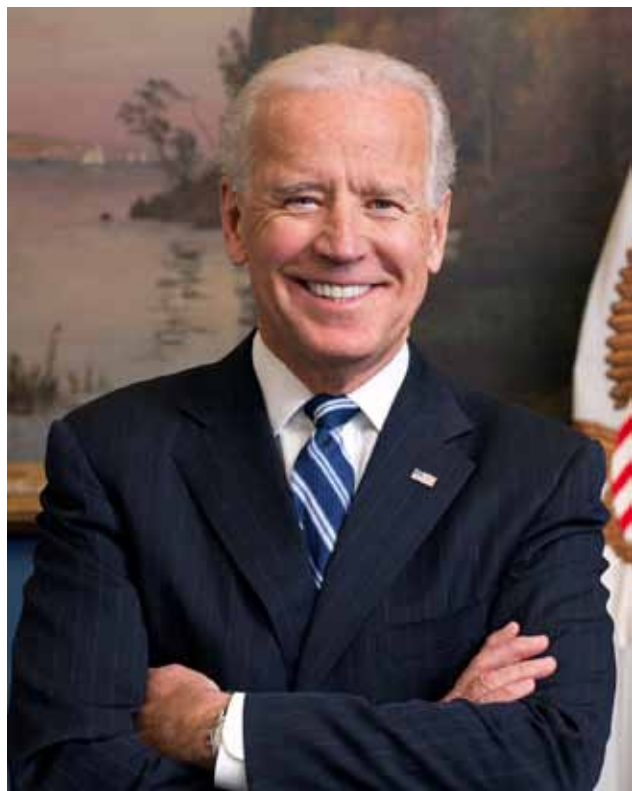
Michael Martinec, Honorary Consul
649 Brooker Ridge
Newmarket, ON L3X 1V7
Tel.: 647/290-9304 fax: 905/898-0166
slovakconsulateto@gmail.com
Jurisdiction: Province of Ontario

Vancouver, BC

Pavol Hollosy, MBA, Honorary Consul
8691 Allison Street, Richmond, BC
Tel.: 604.277.5774 • Cell: 604.910.4565
Fax: 604.277.5774 E-mail: phollosy@gmail.com

Zdá se, že lež nezvítězila, ale dalo to fušku

Asi by nebylo správné použít Masarykovo heslo: „Pravda vítězí, ale dá to fušku!“ V amerických volbách, nevíme, jestli vítězná strana má stoprocentní pravdu, ale víme alespoň, že

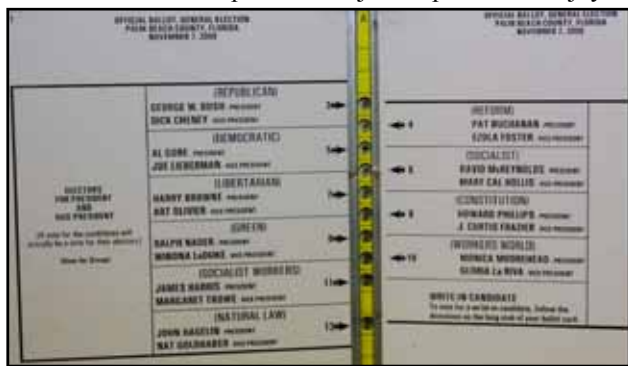
vědomě nelže. Výsledek voleb celkem jasně vyzněl pro Joe Bidena, kterému by mělo dát hlas 306 volitelů, zatímco 217 by mělo připadnout Donaldu Trumpovi. Přitom Biden má o víc než 20608 více hlasů ve Wisconsinu, o 154188 hlasů více v Michiganu, o téměř 81660 navíc v Pensylvánii, o 12670 hlasů v Georgii, 10457 voličů dalo více bývalému viceprezidentovi v Arizoně a 33596 v Nevadě. Trump naopak vyhrál na Aljašce a měl značný náskok v Severní Karolině. V celkovém hlasování měl Biden víc než o 6,25 milionů hlasů více. Přesto se prezident Trump prohlásil v noci z 3. na 4. listopadu za vítěze a lživě tvrdí, že jeho soupeř zvítězil podvodem, ačkoliv o ničem takovém není nic známo a doposud všechny soudní žaloby prohrál a ani při přepočítávání hlasů neuspěl. Zatím nevíme, jakým směrem se bude prezident Trump dále ubírat, každopádně ztrácí každým okamžikem podporu i mnohých rozumných republikánů.

K přepočítávání hlasů došlo v roce 2000 ve státě Florida. Na závěr byl George W. Bush zvolený prezidentem Spojených států amerických po rozhodnutí Nejvyššího soudu, díky volebním hlasům z Floridy. Bush nasbíral 271 volebních hlasů vůči 266 hlasům Ala Gorea, včetně volebních hlasů 30 z 50 států. Ani jeden z kandidátů nedosáhl většinu v lidovém hlasování – Bush získal 47,9 procenta hlasů, Al Gore 48,4 procenta. Gore však dosáhl pluralitní většinu, když

získal o 539 898 hlasů víc ze 105 milionů hlasů (což však vzhledem na americký volební systém nemusí znamenat vítězství). Jednalo se o první prezidentské volby USA od roku 1888, kdy vítězný kandidát dosáhl méně lidových hlasů než jeho oponent, poprvé od roku 1876, kdy došlo k volebnímu sporu, a vůbec poprvé v historii USA, kdy byla konečná volba prezidenta přisouzena rozhodnutím Nejvyššího soudu.

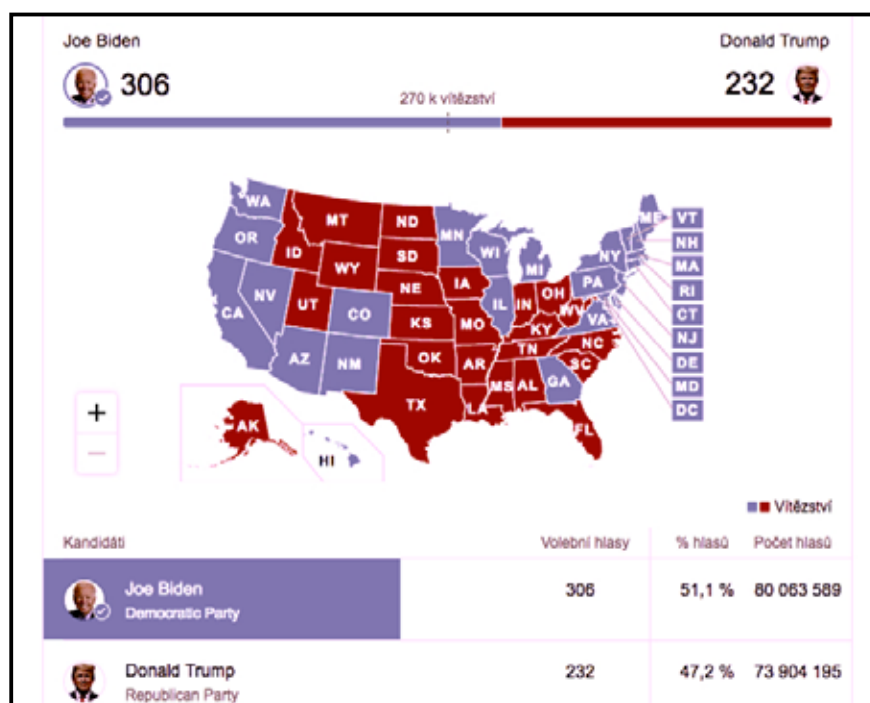
Bush byl inaugurován za prezidenta 20. ledna 2001. 29. října 2002 podepsal návrh zákona *Help America Vote Act* z roku 2002, kterým se mělo zevšeobecnit používání sčítacích strojů na registraci volebních lístků. Podle oficiálních výsledků na Floridě Bush získal 2912790 hlasů a Al Gore 2912253. To znamená, že o 537 hlasů více. V tzv. *motýlích hlasovacích*

listcích získal Patrik Buchanan v Palm Beach County, která je tradičně liberální překvapivě 3407 hlasů. Což byl jeden z důvodů přepočítávání hlasů. Advokáti Al Gorea dosáhli u Nejvyššího soudu Floridy (ve kterém 6 soudců ze 7 bylo nominovaných demokraty) nové manuální sčítání hlasů v třech obvodech: Miami Dade, Palm Beach a Broward, ve kterých voličská základna je většinou demokratická. Schválením přepočítávání podle právníků George W. Bushe floridští zákonodárci přesáhli svoje kompetence a Nejvyšší

soud USA (ve kterém 7 soudců z 9 bylo nominovaných republikánskými prezidenty; i když všeobecně byli 4 považováni za liberální, 4 za konzervativní a jedna soudkyně byla považovaná za umírněnou) toto nařízení zrušil a zastavil sčítání hlasů.

Je tedy rozdíl, jestliže o prezidentovi rozhodne 537 hlasů nebo přes dvanáct tisíc hlasů nyní v Georgii, kde bylo nařízeno rovněž přepočítávání. Proto se současná situace nedá srovnávat s rokem 2000.

Podle volebních výsledků se Joe Biden stane 46. prezidentem Spojených států. Působil jako viceprezident prezidenta Obamy. Biden neúspěšně usiloval o funkci prezidenta USA v letech 1988 a 2008. Potřetí kandidoval v roce 2020 po boku senátorky Kamaly Harrisové jako kandidátky na viceprezidentku. Přitom dosáhl hned několika historických milníků: Po Johnu Fitzgeraldovi Kennedym se stal teprve druhým katolíkem zvoleným do funkce prezidenta USA; s více než 76 miliony získanými hlasy byl zvolen historicky největším množstvím voličů a v 77 letech se stal nejstarším zvoleným americkým prezidentem v historii. (wiki)

Ne se vším v minulosti mohu souhlasit - například s vojenskou intervencí v Jugoslávii nebo v Iráku, kterou Biden podporoval. Pokud by vše proběhlo podle harmonogramu, měl by se ujmout úřadu 20. ledna 2020.

Dodejme jen, že to byla hrůzostrašná noc z 3. na 4. listopadu. Když se 30 minut po půlnoci objevil na prázdném parkovišti Joe Biden a oznámil, že není konec volbám, dokud nebude sečten poslední hlas, tak jsem si v duchu říkal, že tonoucí se i stěbla chytá. Na chvastounský projev Donalda Trumpa jsem již nečekal. Vypnul jsem zvuk a nechal běžet obraz. Ve čtyři ráno jsem se pro jistotu podíval na obrazovku a viděl, že ve Wisconsinu se dostal Biden do čela. Bylo to něco jako vyhrát pohár útěchy. Další nadějný moment přišel ráno z Michiganu, ale stále Pensylvánie a Georgia zaostávaly, přesto se Trumpův náskok začal snižovat. Naopak Arizona, kde Biden vedl, začala být nejistá. Teprve v sobotu před polednem oznámila většina televizních stanic vítězství bývalého viceprezidenta Joe Bidena a Kamaly Harris. Jak člověk přepínal jeden kanál za druhým na všech televizních stanicích byla znát úleva. Možná jedinou stanicí, kde zavládl zmatek byla stanice FOX news, která rovněž přiznala Trumpovu porážku, i když později svá stanoviska měnila jako ponožky. Nevíme s čím tento hochštaplér Trump přijde, ale doufejme jen, že lež přeče jen nezvítězí.

Je zajímavé, že i někteří naši pošetilí krajani si myslí, že Trump ve skutečnosti vyhrál. Nejde jim například do hlavy, že v noci z 3. na 4. listopadu měl Trump v Pensylvánii značný náskok, který při pozdější sčítání poštovních hlasů ztratil. Důvod je jednoduchý – republikáni volili většinou osobně, zatímco demokrati poštou. Podle zákonů v Pensylvánii se sčítají nejprve hlasy odevzdané ve volebních místnostech a pak teprve poštovní volba.

Také zmatek nastal při povolebních diskusích v Čechách. Někteří politici zejména pravíci jako Alexandr Vondra, Jefim Fištejn či Alexandr Tomský do poslední chvíle podporovali Donalda Trumpa, ale korunu tomu dodal slovenský premiér Janez Janša, který i v minulosti dával najevo sympatie k Trumpovi a který má v Evropě blízko například k maďarskému premiérovi Viktoru Orbánovi. S Trumpem a Orbánem má Janša společný odmítavý postoj k migraci, averzi vůči liberalismu či médiím.

I když v lednu usedne v Bílém domě Joe Biden, nebude vyhráno. Trump možná odejde ze scény, ale nikoliv trumpismus, který nás před čtyřmi léty překvapil a stále hrozí nejen Spojeným státům, ale celému demokratickému světu.

Aleš Březina

STRICTLY BULK

The Bulk Food Emporium
"Because You Don't Eat Packaging"

924 Bloor St. W.
(1 West of Ossington)
416-533-3242

2389 Bloor St. W.
(1 East of Jane)
416-766-3319

638 Danforth Ave.
(at Pape)
416-466-6849

Vše, co měla Babička Božena Němcové
Magdalena Novotná ve špajzu, to naleznete u nás v obchodě:
hrozinky i rozinky, oříšky i oriešky, mandle i buráky,
křídaly i sušené meruňky a brusinky.
Navíc zásoby čokolády, medu a jiných sladkostí.

Po třiceti letech spolupráce

863 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
(416) 533-0080

281 Danforth Ave.
Toronto, Ont
(416) 466-0330

*Ale dnes vidím je jasněji,
než tenkrát kdybych se díval,
slyším, jak v tisíce peřejí
dělí se rodných vod přival.*

*Očima našeho dítěte
do kraje dívám se znovu:
Z bláta si osud uhněte,
anebo ulije z kovu?*

Fr. Hrubín: Zpíváno z dálky - Písně pro ženu
Něco z Hrubínovy básně o osudu ulitým z kovu mně připomnělo Aleše Březinu, který v okupovaném komunistickém Československu odmítl nastoupit do armády. To byla opravdu drzost. V té zemi a v té době to byl úplný zločin. Podařilo se mu, že to přežil a s pomocí zahraničních přátel, *Amnesty International* a Československého národního sdružení se dostal do Kanady a zde ve své cestě pokračoval. Začal pracovat jako redaktor v Masarykově ústavu v *Novém domově*. Kde byl nejprve předsedou dr. Karel Jeřábek, později Jan Trávníček. Pohled Březiny a Trávníčka na děláni novin byl poněkud odlišný. Zatímco Jan Trávníček chtěl vše dělat z Masaryktownu, Březina byl individualista a nastal opět konflikt. Samozřejmě vnucovat cokoliv Aleši Březinovi bylo nemoudré. To si vedení Masarykova ústavu neuvědomovalo. Nakonec to dopadlo tak, že po sametové revoluci v roce 1990 místo opustil a začal budovat nový časopis *Satellite 1-416*. Zde jsme zažili různé věci. Přišla doba, kdy

se znovu začalo diskutovat o vyznamenání bratřím Mašinovým. Značná část ČSSK toto vyznamenání podporovala, dokonce žádala, aby byli vyznamenáni prezidentem. Domníval jsem se s panem Březinou, že by to pouze snížilo cenu vyznamenání pro jiné. Tehdy z toho byla dost velká bitva. Články, které jsem napsal do *Satellitu* vyšly, jak česky, tak anglicky v internetové verzi vydávané v Evropě. Nakonec k prezidentskému vyznamenání nedošlo a myslím, že jsme na tom měli značnou zásluhu. Druhý článek, který vzbudil pozornost bylo rozloučení s Josefem Škvoreckým. Tehdy slavný spisovatel řekl: „Nikdy si nezapomenu, že jsem to přežil!“ To jsem vždycky považoval za jednu z nejvznešenějších vět, které jsem slyšel.

Aleš Březina byl výborným sportovním redaktorem. Byl jedním ze spoluautorů anglicky vydané publikace *King of the Ice - History of World Hockey*, česky mu vyšla v nakladatelství *Eman* kniha *Řetěz bláznů*. Nejedná se o jednoduchého člověka, ale o člověka, který se dívá na život z mnoha perspektiv, mnohé zažil a nebylo to vždy příjemné. Nakonec časopis, který založil, vydržel třicet let a byly tam články, které zasluhují pozornost. V jeho knize je neklid, do kterého jsem nikdy nevstoupil, ale je zde hloubka a je vidět, že život neměl jednoduchý. Začínal jako teolog, nestal se farářem, ale občas zde v Torontu kázal v Československém baptistickém sboru. Udělal

i jiné věci – film *...a andělé jeho bojovali*, který byl promítán na festivalu *Finále* v Plzni v roce 2000. Setkával se s návštěvníky Torontského mezinárodního filmového festivalu, *Satellite* byl mediálním partnerem pro Filmový festival EU i pro festival českého filmu *Czech That Film*. Do komunity přinesl prvky, které zde před tím nebyly. Mimo jiné působil i jako pokladník torontské odbočky ČSSK a dosáhl vždy vyrovnaného rozpočtu, což se jednotlivým pobočkám této organizace častokrát nepodařilo.

Jedním z dlouhodobých podporovatelů *Satellitu* je český podnikatel Milan Kroupa, což byla záslužná spolupráce. Vzhledem k mému věku je Aleš Březina mladík, za nějaké dva roky bude mít Milan Kroupa osmdesátiny a tak by bylo dobré, kdyby došlo k ještě jednomu vydání *Satellitu* k tomuto životnímu výročí. Jelikož pan Březina dokáže udělat mnohé věci, tak ani tato věc není nemožná. Svým způsobem změnil tvář Toronta. Je to třicet let, co založil *Satellite*, občas jsem mu pomohl. Byla to léta plná úsilí, zápasu o pravdu, o spravedlnost, o lásku. Možná, že díky *Satellitu* se jednou někdo bude podívat nad tím, co se zde vše v Torontu na přelomu tisíciletí dělo.

Josef Čermák

Barack Obama o Václavu Havlovi

V prvním svazku svých pamětí *Země zaslíbená* Barack Obama vzpomíná na Sametovou revoluci v Československu. Barack Obama věřil v ní a chtěl být její součástí. Pozdějšího prezidenta Václava Havla označuje za jednoho ze svých vzorů. O jeho nástupci Václavu Klausovi napsal, že u něj posílil obavy o odolnost demokratických hodnot ve střední Evropě.

O čem Barack Obama v knize Země zaslíbená píše?

V dubnu 2009 mluvil na Hradčanském náměstí o jaderném odzbrojení, při tom myslel na to, že v roce 1968 Pražany rozháněly sovětské tanky. Lidé pak o jedenadvacet let pomoci pokojných protestů, přivodili pád komunistické vlády.

Jaké pocity v americkém prezidentovi vyvolala sametová revoluce?

Již zmíněné ohromení. Souhlasil hlavně s hodnotami Čechů a Slováků, kteří chtěli zbavit svět starých krutostí, hierarchií a nepravd a nespravedlností. Jejich snaha ho prý provázela po celý život až do chvíle, kdy se stal prezidentem Spojených států. Václava Havla, podobně jako Nelsona Mandelu označil za jednoho ze svých vzorů. Jeho eseje četl ještě při studiích na Harvardově univerzitě.

Někdejší americký prezident se zmiňuje i o Václavu Klausovi...

Václav Klaus byl prezidentem v době Obamovy návštěvy v Praze. Prý na něj působil jako turecký prezident Erdogan. Tehdejší ekonomická krize vedla k nárůstu nacionalismu, proti emigrantského sentimentu a skepsi vůči evropskému společenství. Klaus byl ztělesněním těchto postojů. Obamovi vadilo i popírání klimatických změn. Klaus by podle Obamy dobře zapadl mezi republikány v americkém senátu.

L. Novák Čro-Radiožurnál

Dr. Petr Munk Chiropraktik

1552 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
www.drpetermunk.com

Ordinační
hodiny:
Pondělí-pátek:
10-13 a
15-19.

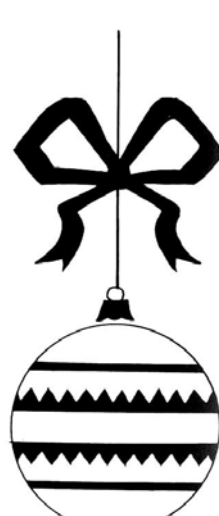
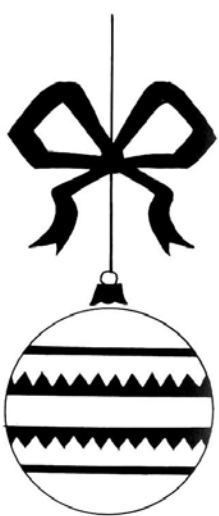

Tel.: 416/533-0005

Příjemné prožití vánočních svátků a hodně úspěchů

v roce 2021 a v dalších letech

přeje

PRENCO

PROGRESS AND ENGINEERING CORPORATION LIMITED
1135 Squires Beach Road, Pickering, ON, Canada L1W 3T9
Tel: 416/703-4580, Fax: 416/703-7899
<http://www.prencocorp.com>

Internetové dárky českého velvyslanectví a konzulátu

28. říjen 2020

U příležitosti českého státního svátku připravilo velvyslanectví v Ottawě internetové vysílání *Společně k vítězství*. Pořad se skládal ze tří částí. Jednak to byly pozdravy ministerských předsedů ČR Andreje Babiše a Justina Trudeau, dále pozdravy představitelů různých českých spolků a institucí v Kanadě, zajímavý byl dokumentární film s unikátními záběry z doby druhé války. Mohli jsme vidět historické setkání československého prezidenta dr. Edvarda Beneše s desátým kanadským premiérem Williamem Lyonem MacKenziem Kingem, jehož poslední čtvrté období bylo od roku 1935 do roku 1948.

Přijemným zpestřením oslav byly i hudební vložky věnované Jiřimu Traxlerovi. Jeho písničky byly uvedeny českými zpěváky Petrem a Martou Jandovými, Ondřejem Havelkou a Melody Makers, Janem Vančurou a Plavci, Janem Smingmatorem, Sestrami Havelkovými a vokálním kvartetem The Swings.

abe

Co by Václav Havel řekl?

V pátek 6. listopadu 2020 jsme mohli přes internet vidět diskusi mezi generálním konsulem v Torontu dr. Petrem Buriánkem a profesorkou Barbarou J. Falk o odkazu Václava Havla. Musím přiznat, že jsem si po této diskusi přečetl známou Havlovu esej z roku 1978 *Moc bezmocných*. Havel zde rází podobně jako Solženicyn koncept *žít v pravdě*. Jako politikovi je Havlovi vyčítáno, že nepotrestal komunisty a že se s nimi řádně nevypořádal a že nebyl k nim dostatečně tvrdý. Úzkostlivě však postupoval podle Ústavy a práva. Jeho koncepce byla založená na občanské společnosti, což nebylo vždy správně pochopeno. Havlovy myšlenky, eseje a projevy jsou dnes hlavně zachyceny v knihovně Václava Havla, kde je řada dokumentů z doby, kdy byl jako disident i jako prezident. Havel měl blízko k ekologickým hnutím, o čemž svědčí konference Forum 2000. Myšlenka občanské společnosti rezonovala nedávno na Slovensku, kdy byla zvolena v roce 2019 prezidentkou Zuzana Čaputová.

Rok 1948 znamenal likvidaci Občanské společnosti a podle Václava Havla a jeho eseje šlo v šedesátých letech o obnovení nezávislého tvůrčího jedince, nikoliv o změnu systému. Jedinec, který žije v pravdě mění společnost. Nikoliv, že se jedinec změní změnou politickou. Klasickou ukázkou života ve lži je zelinář, který vyvěsí do výlohy nápis *Proletáři všech zemí spojte se!* Nedělá to kvůli tomu, že by mu záleželo na pracujících celého světa, ale kvůli tomu, aby vzkázal nahoru, že je poslušným nástrojem moci a že nechce nic měnit. Tím dává ostatním signál, že pokud se přizpůsobí a uznají status quo, také jim nikdo nebude šlapat na paty.

Dopad Havlova myšlení a Charty 77 se objevuje v současnosti v disidentských hnutích na Kubě a v Číně. Teprve jako prezident začal být politikem, přesto zůstává pro něj důležité, co se děje ve světě a kolem nás. V době prezidentování ho ovlivnil rozpad Sovětského svazu a Balkánská válka, přesto lze sledovat pokračování Občanské společnosti třeba v ČR v hnutí *Milion chviliek*, ale nevíme, jak toto hnutí ovlivní současná situace s Covidem 19.

Je škoda, že Václav Havel se nedržel hesla *Žít v pravdě* také při vojenských intervencích v Jugoslávii a v Iráku, kdy se prokázalo, že v prvním případě počet kosovských obětí nebyl zdaleka tak velký, jak se původně tvrdilo, v druhém případě, že Irák nedisponoval nukleárními zbraněmi.

Během diskuse padl návrh na postavení Havlovy lavičky na Torontské univerzitě, což podle profesora Roberta Austina by nebylo dost dobře možné z legálních důvodů.

abe

Letošní digitální Filmový festival EU

Filmový festival Evropské unie (EUFF) se v letošním roce představí divákům virtuálně ve dnech 13. - 29. listopadu. Za Českou republiku zde byl film *Nabarvené ptáče* českého režiséra Václava Marhoula. Osobně nepokládám tento film za dobrou volbu, což je můj názor a neberu nikomu jeho vlastní. Hlavně mně vadilo, že tento film byl již na TIFF v roce 2019. Také jsem nebyl nadšen z toho, že byl namířeno slovenským esperantem. Proč ne tedy rovnou esperantem? Proč k tomu vymýšlet další zpitvořenou řeč. Mnohé scény byly předvídatelné. Některé mně připadaly jako plagiát z jiných hororů. Během festivalu se jednalo o bezprecedentní spolupráci Delegation Evropské unie s Kanadským filmovým institutem, Filmovým festivalem Evropské unie v Torontu, Cinématèque ve Vancouveru a s velvyslanectvími a konzuláty členských států EU zde v Kanadě. Diváci si mohli vybrat z rozmanité škály 27 filmů, které představují romantické komedie, historická dramata i politické thrillery. Filmy jsou uváděny v původních jazycích s anglickými (francouzskými) titulky.

Každý film byl živě vysílán po dobu 48 hodin, což všem divákům zaručilo dostatek času při jeho sledování. EUFF letos nabízela i rozhovory s mnoha tvůrci filmů, jejichž díla bylo možné během festivalu zhlédnout.

Slovensko bylo reprezentováno filmem *Loli Paradička*; zde cituji obsah filmu podle ČSFD: Na jarmarku Veronka ukradne Milanovi

z jeho stánku dva turecké medy. Když muž zjistí, že to udělala jen proto, že měla hlad, slituje se nad ní a koupí jí oběd. Ona se na oplátku nabídne, že mu bude dělat prodavačku. Začíná sblížení dvou outsiderů - jemu nepřekáží, že je Romka, a jí zase nevadí, že on nemá nohu. Romantickou komedii z východního Slovenska zdobí jiskřivý herecký výkon obou protagonistů a autentický šarišský dialekt. Nejen východoslovenské nářečí, ale i autentická rómština. Nelze se nezamilovat do krásné Veroniky, ale realitou je, že tato romance pro Milana i pro Veroniku špatně skončí.

Kamila Mitrášová - Lila Paradička (Foto: FFEU)

Filmový festival EU je svým formátem dosti neobvyklý. Jsou zde filmy různého žánru – od komedií, přes historické filmy až po dokumenty. Můžeme zde vidět produkce zemi, které na velkých festivalech většinou nejsou zastoupeny. Pokud si něco pamatujeme o Lucembursku z našeho mládí, tak je to *Radio Luxemburg*, které bylo v Československu tu lépe tu hůře slyšitelné, ale z kterého jsme poslouchali Beatles, Stones a další skupiny, uváděné anglicky svérázným hlasem moderátora a vždy v celou hodinu proložené zprávami. Lucemburský režisér Andy Bauch nás vrací do této doby ve filmu *Ztraceni v osmdesátých* (*Lost in the 80's*). V této nevelké zemi se hovoří čtyřmi jazyky a film je uveden ve svérázně *lucemburštíně* s anglickými a francouzskými titulky. Přes dosti nezáživný začátek o vzniku finančního centra v této zemi se dostaneme až k okamžiku, kdy Lucemburčani hledají svou identitu, kulturu, začínají dělat svůj vlastní film na 8 mm a 16 mm kameru. Nechtějí přijímat americké či západoevropské velkoprodukce. Připomíná to český underground ze stejného období. Film je mozaikou vyprávění dnes již pamětníků, pokud ještě žijí, jsou ve věku nad sedmdesát let a dokumentů z osmdesátých let, kdy se používal kazetový magnetofon a první VHS. Paradoxně tento rozkvet lucemburské druhé kultury končí pádem Berlínské zdi. Pozornost veřejnosti i v Lucembursku se nasměřovala na východní Evropu.

O deset let dříve do sedmdesátých let v Portugalsku nás zavede film *Snu*. Dnes by to bylo zřejmě zcela normální, ale v té době byl skandální vztah mezi ministerským předsedou Franciscem Sá

Cameirem a dánskou vydavatelkou Ebbou Merete Sedenfaden, která měla přezdívku *Snu*. V padesátých letech se provdala z Dánska do Portugalska, kde založila nezávislé vydavatelství. Po propuknutí milostné aféry těsně před volbami, kdy Cameiro a *Snu* odletí na státní návštěvu do Spojených států, kde pro milenkou premiéra nebylo místo v oficiálním protokolu a Cameira začínají opouštět jeho partajní kolegové se Cameiro rozhodne letět se *Snu* na předvolební kampaň do Porta. Letadlo se však krátce po startu zřítí a oba v troskách za záhadných okolností zahynou.

Ještě o deset let dříve, přesněji v roce 1966 natočil francouzský devěťadvacetiletý režisér Claude Lelouch film *Muž a žena* s Anouk Aimée a Jean-Louis Trintignantem. Po víc, jak půl století se režisér k tomuto tématu vrací. Sám osobně jsem neviděl film *Muž a žena po dvaceti letech* z roku 1986. Zatímco bývalý automobilový závodník žije ve vzpomínkách na Anne, skutečná Anne za ním přijde, ale on ji dlouho nepoznává. Mottem pro film je citát z Victora Huga: *Nejlepší roky našeho života jsou ty, které jsme ještě neprožili*.

Období těsně po druhé světové válce je pozadí mad'arského filmu Attily Szasze *Pábení*. Podvodník, který tvrdí, že zná zmizelé za války, jejichž příbuzné vyhledává přes inzeráty v novinách, se náhodou setká se ženou, jejíž muž rovněž zmizel. Ten se však vrátí, není to však hrdina, ale válečný zločinec. Spíše než o romanci, jak je uvedeno v programové brožuře, se jedná o horor.

Do světa umění nás zavedly dva filmy. Holandský *Dirigentka*. Pravdivý příběh o první ženě dirigentce Antonii Brico, která se narodila v Holandsku, ale v dětství se přestěhovala s adoptivními rodiči do Ameriky. Vrátila se do Holandska a na přelomu dvacátých a třicátých let vystudovala v Berlíně. Jako dirigentka se vrátila do Spojených států, kde stále narážela na předsudky. Přestože se jí podařilo dirigovat i mužský symfonický orchestr, řídila převážně ženský soubor. Druhý z uměleckého prostředí byl finský *Helene* se odehrává v roce 1915 a vypráví o malířce Helen Schjerbeck, která žije zapomenutá na venkově u svých rodičů, kde jí objeví amatérský malíř Einar Reuter. Film zaznamenává jejich komplikovaný vztah, protože Einar je o mnoho mladší a chce mít svou rodinu. Hlavní roli vytvořila skvěle Laura Birn, která před natáčením prošla kursem u profesionální malířky, takže dokonale nejen hraje, ale i míchá barvy a umí se postavit k plátnu, což se většinou u filmu o umělcích nevidí.

Podobná témata se objevují i ve dvou filmech z protestantského prostředí devatenáctého století v dánském *Před tím než začne mrznout* a estonském *Pravda a spravedlnost*. V obou se jedná o příběh zbožných farmářů, kteří zapomenou na etický rozměr pravdy a lásky. V prvním to začne, když farmář dá přednost a provdá svou dceru bohatému švédskému přistěhovalci. V druhém, když majitel farmy obviní živě svého soka, který mu před tím zastřelil psa.

Do nejvzdálenější historie nás zavedl rakouský film *Angelo*, příběh nigerijského chlapce Angelo Solimana (1721-1796), který je přivezen na rakouský dvůr, aby se podrobil výchovnému experimentu rakouské hraběnky. Šokuje však společnost tím, že se chová jako svéprávný jedinec a tajně se ožení s bílou ženou. Silný příběh Markuse Schlleinzera, který v minulosti spolupracoval s jiným rakouským režisérem Michaellem Haneckem.

Poněkud zklamáním byly filmy z východní Evropy. Opět je zde podobnost – oba byly ze současnosti a školního prostředí. Bulharský *Atrakce*. o učitelce, která je zároveň profesionální tanečnicí a rumunský *Příběh letní lásky* o profesorovi matematiky na Bukurešťské univerzitě, který kromě vážného vztahu s Irinou má občas něco i s některou studentkou. Brání se tím, že to nejsou jeho studentky, což v dialogu s jeho kumpány rovněž profesory nezní přesvědčivě.

díky digitální technologii a společnému úsilí konzulátů EU, jsme tedy přece jen mohli letos zhlédnout v Torontu alespoň nějaké evropské filmy, což nám letošní Torontský mezinárodní filmový festival odepřel.

Podle zpráv, které jsme obdrželi před uzavěrkou tohoto vydání FFEU vidělo letos více než 25000 diváků. Jsme rádi, že jsme se mohli zúčastnit tohoto projektu.

Aleš Březina

Laura Birn a Johannes Holopainen ve filmu Helen

Foto: mg

Nokturna ve městě 20 ročník bude pokračovat virtuálně od února 2021.

První tři akce pod jménem *Vrcholné ukázky z Českých oper* s komentářem prof. Iaina Scota budou v neděli 28. února, 7. března a 14. března vždy v 16 hodin. Pro posluchače, pro které není nedělní termín výhodný, budou internetová vysílání opakována vždy v pondělí odpoledne. Upřesníme hodinu - sledujte nás na www.nocturnesinthecity.com a na www.zpravy.ca (www.spravy.ca). Jelikož používáme Zoom přes *Classi lectures*, bude účtován malý poplatek za prezentaci. Doufáme, že tento pokus o pokračování *Nokturnen ve městě* bude úspěšný. Další akce Vám oznámíme během prvních měsíců příštího roku a doufáme, že od léta budeme moci již produkovat koncerty živě. Na podzim máme naplánována vystoupení houslisty Ivana Ženatého, Radky Hanákové (Golbergovy variace od J.S. Bacha), Zemlinského kvarteta, Joe Musila a Česko-Slovenský dixieland.

Těšíme se na vaši účast a podporu

M.K.

Neháďme perly sviniam!

Píše se vrah kdesi v Biblii. Moudry odkaz ktorého si z Apoštolov. Aleš sa však tejto múdrej rady vôbec nedržal. Jednoducho verí v ľudí. Keď som emigroval do Kanady mal som naivné ilúzie o emigrantoch. Obdivoval som ich odvahu spáliť za sebou všetky mosty a väzby v starej vlasti. Vytriezvel som pomerne rýchlo spoznávajúc československú komunitu v Toronte. Bol to pre mňa celkom šok, keď som sa stretával s elitou krajanov združených vo všakových organizáciách, spolkoch či cirkviach. Mnohí z týchto ľudí sa mi videli ako nie celkom mentálne vyvinutí. Usúdil som, že chyba je asi vo mne. Potom som spoznal Aleša, ktorý v tom období redigoval dvojtyždenník *Nový domov*. A prišiel pád socializmu v ČSSR. Aleš sa vybral do Prahy, napriek ostrému nesúhlasu MMI (vydavateľ *Nového domova*). Atak pred takmer tridsatimi rokmi začal vydávať svoje noviny. Aby komentoval krajské dianie a informoval o kultúrno spoločenských udalostiach v Toronte a inde v Kanade. A aby nastavil zrkadlo komunite. Ani krivé ani láskavé. Jednoducho zrkadlo, čo sa nie vždy stretlo s pochopením slaboduchých jedincov ba aj celých kolektívov. Aleš to vydržal celých 30 rokov. Teraz končí a ja som hrdý nato, že ho poznám a mám ho rád. A svine z nadpisu naďalej nič nechápu a spokojne si krochajú.

Ivan Znášik

Poznámka: Citovaný výrok se nachází v Evangelium podle Matouše v Kázání na hoře (kap. 7, v. 6) a zní v kralickém překladu: *Nedávejte svatého psům, aniž mecté perel svých před svině, aťby snad nepotlačily je nohama svýma a obrátíce se nerozhaly vás...* Ivanův příspěvek je zajímavý, ale trochu mne připomíná jednoho torontského faráře od sv. Václava z druhé poloviny osmdesátých let, který v kázání těžce kritizoval farníky, kteří nechodili na Služby Boží. Bohužel to však říkal těm, kteří seděli v lavicích, zatímco absentéři chyběli a tak se o jeho kritice nedozvěděli. A tak nevím, jestli se Ivanova kritická slova dostanou k těm, kteří spokojeně chrochtají a nic nechápu, ale co kdyby, pak by platilo jiné slovenské pořekadlo: *Trafená hus zagága...*

Aleš Březina

Zomrel Janko Kosiba

Dňa 28. októbra 2020 obehla v našej slovenskej a českej komunite (i na Slovensku) veľmi smutná správa. Srdce Jána Kosibu sa náhle zastavilo a navždy odišiel z tohto sveta pred dovŕšením sedemdesiatky.

Janko prežil krásny tvorivý život, v ktorom rozdával všetko, čo naše komunity potrebujú. Svojim krajanom v komunitách pôsobil radosť a kultúrnu pohodu tak, ako to dokáže len málokto. Takých ľudí ako bol Janko, veľa nie je. Odpočívať na večnosti sa mu bude určite kľudne a spokojne, jeho práca tu skončila, narobil sa dosť... Pre nás ostatných, čo zatiaľ ostávame na tomto svete, je jeho nečakaný odchod hlboko nepochopiteľný. Je to ako v jednom dialógu slovenských protagonistov Lasicu a Satinskeho: "Človek žije, žije a potom umrie, umrie."

Lád'a Soudek

Seznam dárců na tiskový fond

Akuna 50.00
Bečka - Lee Jarmila 8.00
Bia Otto 8.00
Bílý Marek 28.00
Bumbala Vladimír 8.00
Deutsch - Hana a Paul 100.00
Freund John 60.00
Gabánek John 50.00
Huml Naďa 8.00
Kabelík Vladimír 30.00
Kalina R. 20.00
Kašpar Drahoslava 23.00
Kupisz Eva 100.00
Lepka I. 22.00
Locher Radmila 3.00
Mikulash Karol 3.00
Mrázová Hana 7.00
Navrátil Anna L. 36.00
Newman Dan 6.94
Nikel Liba 3.00
Novotný Lubomír 12.00
Peichl Libuše 20.00
Polášek G 14.00
Schonberg Michal O. 24.00
Sherriff Barbara 3.00
Smutný Milan 26.00
Stelzl Barbora 9.00
Striteský V. 25.00
Šuchma Miloš 8.00
Svoboda Aleš & Táňa 41.00
Synek Eva 38.00
Tochor Eva 8.00
Tománek Edita 10.00
Tróbl Zdenek 14.00
Vacek Jan 32.00
Viezner Erica 14.00
Wild Zdenka 8.00
Zatowkaniuk Olga 19.00

Fiddler's Dell Bar & Grill

Fully Licensed

Family owned & operated since 1954

European & Canadian Cuisine

Slovak and Szegedin Goulash with Dumplings,
Fried Cheese, Schnitzel, Jaeger Schnitzel,
Chicken Paprikash, Perogies.
and many more items on the menu.

Mon. Wed. Wings Night & Daily Specials

20 Domestic & Imported Beers on Tap.
Pilsner Urquell, Czechvar.

Watch all Sporting Events on 6 TVs.
Heated Patio with TV.

781 Annette Street @ Jane Street

Toronto ON M6S 2E4

Jozef Karol Tel. 416 767 8882

PORTRÉTY, KRESBY, OLEJOMALBY, KOLÁŽE

Dětský pohled

Uhlová kresba

MARIA GABÁNKOVÁ

TEL.: (416) 535-8063

www.paintinggallery.ca

e-mail: gabankova@paintinggallery.net

130 let od narození lékaře a politického vězně Karla Kocha

V letošním roce to bylo 130 let, kdy se 29. června v Náměšti nad Oslavou narodil Karel Koch. Známy lékař, univerzitní pedagog, filantrop, účastník odboje, politický vězeň a exulant. Na 24. ledna 2021 pak případně 40 let od odchodu této významné osobnosti.

Tuto významnou a nedoceněnou osobnost chce přiblížit veřejnosti grantový projekt „Průmysl a umění: opomíjené regionální osobnosti podnikatelů coby hybatelů hospodářského pokroku Československa, jejich význam a spolupráce s umělci, architektury a designéry“ (program Národní kulturní dědictví, NAKI II), jehož řešitelem je Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze. Projekt se zaměřuje na čtyři osobnosti (rodiny) a vychází se z projektu AŠ po Užhorod z roku 2018, konanému ke 100. výročí Československa). Výstupem projektu bude ve druhé polovině roku 2022 výstava v Bratislavě a katalog, informace budou i na vlastní internetové stránce. Předmětem výzkumu je vztah architekta Dušana Jurkoviče a Karla Kocha, jejich dílo a životní osudy, které se střetly s oběma totalitami. Letošní situace nám znemožnila vykonat cestu do Toronta, za účelem návštěvy krajanů a kanadských institucí a navázání kontaktu s pamětníky a příbuznými, a tak bychom chtěli touto cestou krajanů komunitu v Kanadě požádat o spolupráci na zmapování životních osudů Karla Kocha, zejména během jeho pobytu v exilu. Můžete nás kontaktovat na e-mailu (v závěru článku).

Medailon Karla Kocha

Po gymnáziu v Brně chtěl studovat námořní akademii v Pule, ale onemocněl malárií. Rok strávil na Vysokém učení technickém, aby poté, v letech 1911-1917, vystudoval v Praze a ve Vídni medicínu. Během studií byl aktivním sportovcem a rozhodčím v Morendě - klubu Moravská Slavia Brno (fotbal, lední hokej, rychrobruslení).

Ve Vídni sloužil za války v nemocnici jako voják. Po krátkém intermezzu v brněnské nemocnici odešel na výzvu svého pedagoga, prof. Stanislava Kostlivého, do Bratislavy. Zde v letech 1919-1938 působil na Lékařské fakultě Univerzity Komenského jako pedagog (1923 docent, 1927 mimořádný profesor) a zároveň v univerzitní nemocnici. Jako Čech byl z univerzity v prosinci 1938 propuštěn.

Na přelomu 20. a 30. let si nechal vybudovat soukromé sanatorium, které neslo jeho jméno. Podíleli se na něm architekti Dušan Jurkovič a Jindřich Merganc, projektant Otmar Klimeš, stavitel Jozef Berný a zahradník Josef Mišák. Součástí tohoto velmi moderního sanatoria byla i půlhektarová zahrada. V Bratislavě byl členem řady spolků a zasloužil se o vybudování areálu Zemského spolku pro péči o zmrzačené na Slovensku na Patrónce koncem 30. let (školské zařízení je zde doposud). Byl autorem několika odborných a filozofických knih (např. *Příručka úrazového lékaře*, *Lékař Anonymus*, *Slovo má lidskost*) a dále knihy *Justicia* o odboji během Slovenského státu, přednášel, publikoval v tisku a vystupoval v rozhlase.

Za 2. světové války byl účastníkem odboje (skupina občanského odboje Justicia byla velmi aktivní na celém Slovensku a spolupracoval ponejvíce se skupinou Flóra; dvakrát na několik týdnů zatčen). Sanatorium bylo zabaveno a lékařská praxe mu byla prakticky znemožněna.

Po válce ve dnech 6.-8. dubna 1945 zvolen starostou Bratislavy (za demokratický odboj, za KSS Ján Rob-Poničan), odstoupil na dalším zasedání a vrátil se obnovit zničené sanatorium.

Roku 1948 bylo Kochovo sanatorium prodáno zdravotní pojišťovně, transakce ale byla anulována a sanatorium zabaveno – stalo se porodnicí pro okres Bratislava – vidiek. „U Kocha“ se rodilo do roku 2008. Tehdy byla budova jako nevyhovující uzavřena a privatizována. Po rekonstrukci roku 2011 slouží opět jako sanatorium. Zahrada je od přelomu 80. a 90. let pro veřejnost uzavřena, od roku 2008 bez jakékoli péče a její dendrologický význam byl velmi znehodnocen. O její záchranu se snaží nezisková organizace *Národní trust*, která v ní od roku 2007 pořádá prohlídky v rámci Vikendu otevřených parků a záhrad.

Koch pracoval jako lékař na urologické klinice. Dne 8. ledna 1951 byl zatčen, držen a vyslýchán ve vazbě a vyšetřován v rámci tzv. Akce Monaco (vykonstruovaná špionáž ve prospěch francouzského konzulátu v Bratislavě). Ve dnech 17.-20. června 1951 byl odsouzen Státním soudem v Bratislavě v procesu Juraj Dlouhý a spol. na doživotí za velezradu a špionáž (předseda senátu Karel Bedrna; ten mimochodem pracoval jako soudce i době Slovenského státu). Původně mu byl navržen trest smrti (ten byl 8. listopadu 1951 vykonán na pracovníkovi konzulátu Juraji Dlouhém a někdejší velkostatkáři Vladimíru Veleckém).

V letech 1951-1964 byl vězněn na řadě míst Československa, v pevných věznicích i v táborech pro nesvobodné pracovní síly (Bratislava, Mírov, Ročov, Plzeň, Ostrov, Olomouc, Leopoldov, Ilava, Rtně v Podkrkonoší), 30. ledna 1964 byl propuštěn podmíněně na zkušební dobu 5 let. Ač měl v době amnestie v květnu 1960 více než polovinu trestu za sebou a bylo mu 70 let, nebyl účastníkem amnestie a netýkala se ho ani amnestie roku 1962. Soudně rehabilitován byl až po roce 1989. Dne 7. dubna 1968 se účastní v Domě lodníků v Bratislavě ustavující shromáždění organizace politických vězňů 50. let ze Slovenska – Slovenská organizace na ochranu lidských práv (SONOLP).

Po 21. srpnu 1968 emigruje s druhou manželkou Josefínou a synem Jánem Kellenem a jejich dvěma syny do Kanady, kde na přelomu 60. a 70. let Karel Koch stojí v Torontu v čele spolku bývalých československých politických vězňů. Roku 1971 byl památkem Jad Vašem oceněn jako Spravedlivý mezi národy.

Josef Halla – jhalla@vsup.cz

Právník Jaroslav Horký a publikace Pražané ve světě

JUDr. Jaroslav Horký

V listopadu jsem obdržel dvě knihy sedmi komiksů s názvem *Pražané ve světě*. První v češtině, druhá v angličtině. Předmluvu napsal profesor historie a mezinárodních vztahů na Bostonské univerzitě Igor Lukeš, který je zároveň honorární konzul České republiky v Bostonu. Právník Jaroslav Horký, který spolupracuje se Satellitem 1-416, je také jedním z hlavních sponzorů nadace *Czechoslovak Taks*, která si vzala za úkol, aby si zejména mladší generace uvědomily, že svoboda není automatická, že cesty k úspěchu bývají trnité a vydlážděné tvrdou prací. Je zde sedm příběhů.

Úvodní kapitola je věnována krasobruslařce Áje Vrzáňové. Narodila se 16. května 1931 v Praze a na Olympijských hrách ve Sv. Mořici v roce 1948 obsadila páté místo. Vrchol její kariéry patří do let 1949-1950, kdy získala stříbrnou medaili na ME v Miláně a pak zlatou medaili na MS v Paříži. Zlatou medaili získala rovněž i na ME v Oslo a na MS v Londýně. Po tomto úspěchu se rozhodla nevrátit do Československa a v roce 1950 požádala v Anglii o politický azyl. Další sedmáct let působila jako sólistka ledních revue *Ice Follies* a později v *Ice Capades*. V roce 1969 se provdala za Čechoameričana Pavla Steidlera a sama podnikala. Stala se majitelkou slavné newyorské restaurace. V komiksově knížce se dovíme, že mládí trávila v Janských Lázních na lyžích, ale v době Protektorátu byly Krkonoše nedostupné a tak se její zájem soustředil na Zimní stadion na Štvanici, kde se začala věnovat krasobruslení. Je zde i o jejím pozdějším úspěšném podnikání v New Yorku, kde do její restaurace chodily slavné osobnosti jako Jiří Voskovec, Ferdinand Peroutka, Miloš Forman, Paul Newman, Woody Allen, ale i Donald Trump. Do Prahy se vrátila až v roce 1990. Od Václava Klause dostala medaili v roce 2004 medaili Za zásluhy II. stupně.

Další kapitola je věnována Janu Drábkově,

kteří žije nyní ve Vancouveru. Narodil se v roce 1935. Vystudoval na jihu Spojených států. Pracoval pro Svobodnou Evropu. Rok strávil v jižní Indii, pak se usadil ve Vancouveru, kde se živil jako učitel, novinář a především spisovatel píšící anglicky i česky. Po sametové revoluci odešel do Československa, kde působil v diplomatických službách v Keni a v Albánii. Později se vrátil opět do Vancouveru.

V knize jsou rovněž i příběhy Rudolfa Frimla (1879-1972), legendárního hudebního skladatele a jednoho z nejtalentovanějších klaviristů, který žil od roku 1904 v New Yorku. Později se přestěhoval do Los Angeles. Rád cestoval po světě a vracel se do své vlasti. Do Austrálie se dostaneme s Antonínem Šponarem (1920-2002) profesionálním cyklistou a lyžařem v kapitole *Čech, který naučil klokany lyžovat*. Další část knihy se jmenuje *Inženýr v zemi antilop*. Petr Vavruha žije v jižní Africe od roku 1969 a je předním odborníkem na výrobu maziv, olejů, kovoobráběcích a hydraulických kapalin. JAR měla však stinnou stránku, dlouholetou vládu národní strany a rasistický

režim apartheidu, s nímž se Vavruha nemohl smířit, a aktivně podporoval politickou opozici.

Umělci jsou zastoupeni *Tajemnou múzou surrealismu* Marií Čermínovou-Toyem (1902-1980), která pocházela z pražského Smíchova, většinu života strávila v Paříži. Od mládí se bouřila proti konvencím, chtěla se osvobodit od své rodinné minulosti a vzdát se ženské role, proto vystupovala pod pseudonymem Toyen. Již v šestnácti letech odešla z domova na Jadranský poloostrov Korčula, kde se seznámila se svým uměleckým partnerem Jindřichem Štýrským.

Kniha je zakončena opět ve Spojených státech, kde žije Tomáš Šedivý, který založil firmu Tomsed Corp. Začal vyrábět turnikety, točité dveře, bezpečnostní rámy a vrata pro využití v multikinech, sportovních halách, v bankách a na letištích.

Z komiksově knížky se tedy dovíme spoustu novinek nejen o lidech, které známe, ale o některých, jejichž jména slyšíme poprvé.

Aleš Březina

HORREN

Realitní kancelář

Už víte, na koho se obrátit ...

- PRONÁJEM A PRODEJ NEMOVITOSTÍ
- PORADENSTVÍ V OBLASTI INVESTIC DO NEMOVITOSTÍ
- PRÁVNÍ PORADENSTVÍ
- SPRÁVA NEMOVITOSTÍ

POBŘEŽNÍ 6/58
PRAHA 8 - KARLÍN 186 00
ČESKÁ REPUBLIKA

TEL. (+420) 221 719 041
 FAX. (+420) 221 719 050
 E-MAIL: info@horren.cz

www.horren.cz

Přibýlo lidí v nouzi, kteří zvoní na naši faru

Jonatan Hudec, evangelický farář, Mladá Boleslav. „Covid mi změnil život pracovní. Musel jsem změnit styl toho, co dělám. Zrušila se všechna setkávání s lidmi, kostel při první vlně zel prázdnotou a zeje znovu. Nejdřív jsem se pustil do pořádání archivu a začal jsem hodně telefonovat se členy sboru, respektive s těmi, u kterých jsem se domníval, že by se mohli cítit opuštěni.

Začal jsem od nejstarších, ale překvapilo mě, že někteří nijak zvlášť vyděšení nebyli. Působili na mě statečně. Tedy samozřejmě ne všichni. Někteří se báli i vyjít z domu. U mladších lidí jsem naopak cítil dost velký respekt.

Samota byla asi první otázka, na kterou jsem se v těch telefonátech ptal. „Jste s někým v kontaktu? Potřebujete nakoupit? Potřebujete další podporu? Mám se zastavit? Nebojím se a duchovní služby jsou povolené.“

Jonatan Hudec Foto: Gabriel Kuchta, Deník N

Většinou ale lidé z opatrnosti o osobní návštěvu nestáli.

Celkově mi většina nepřipadala tak opuštěná, jak jsem čekal. Možná je starší generace více zvyklá trávit čas o samotě a sama se o sebe postarat. Jednou za týden je přijde zkontrolovat potomek a zbytek zvládnou.

Některým ze starších jsem musel také vyvracet různé dezinformace. Štvalo mě, jaké nesmysly litaly všude kolem. Ty řeči, že jistě není náhoda, že pandemie zasáhla západní svět, že nevíme, zda to spustili Číňané, nebo Američané... Takovému spiknutí pár lidí věřilo.

S novou situací jsem se vyrovnával po svém. Hledal jsem způsoby, abych taky mohl aspoň trochu mezi lidi. Doma máme pět dětí, se kterými to bylo náročné. Naštěstí jsme se mohli o domácí výuku dělit s manželkou. Ale mám-li být upřímný, domácí vyučování mě hrozně štvalo už od prvního zavření škol. A myslím, že štvalo i naše děti. Bylo náročné skloubit rozvrhy, aby se podělily o dva notebooky. Ohlídat, aby byl každý v čase svého předmětu online, je náročné i dnes.

Protože mám jako otec pěti dětí dodávku, nabídl jsem mladoboleslavské organizaci *Luma*, která pomáhá lidem v nouzi, že jim budu dovážet potraviny. Tím jsem z karantény občas utekl. Skočil jsem do dodávky, jel do potravinové banky do Prahy, naložil dvě palety jídla a vezl je do *Lumy* nebo do střediska *Naděje*.

Občas bylo nutné dojet na odlehlá a zanedbaná místa. Třeba do romského ghetta do Žebic jsem vezl pitnou vodu. V té době byli místní odkázáni na převažovanou bahnitou vodu ze špinavého potoka. Tímhle putováním jsem se setkal se spoustou zajímavých, obětavých lidí a koronakrize mě dostala do míst, kam bych se v životě asi nepodíval.

Na faře máme také sklad potravin a hygienických potřeb, které tu dlouho ležely. Nabídl jsem je také organizaci *Luma* a hned se našlo využití v trochu zanedbaném bloku domů v Benátkách nad Jizerou. Na dvorku jsme tehdy stáli v rouškách trochu vyjukani – byl zrovna zákaz shlukování více lidí – a z okolních vchodů vycházeli zvědavci převážně z romských rodin. Majitel objektu je pak vyvolával a my jsme jim podle počtu přihlášených lidí vydávali základní potřeby jako toaletní papíry. Byl to hezký i adrenalinový zážitek.

Lidé si pro pomoc samozřejmě průběžně chodili i k nám na faru. Už na jaře se tu začala objevovat řada z těch, kterým jsem kdysi nějak pomohl. Třeba přišla paní se čtyřmi dětmi, že brzy skončí na ulici, protože jí dobíhá nájemní smlouva. Tu jsem nakonec asi na pětkrát stěhoval do nezkolaudovaného prostoru na kraji Boleslavi.

Bylo to s ní náročné, protože má problémy s pitím. Štvalo mě, jak to celé neschopně zorganizovala. Půl dne nechala ve vedru samotné děti hlídat věci na chodníku, zatímco vyseďovala v původním bytě a já s pár schopnějšími pomocníky nosil a vozil.

Mnozí sociálně slabší měli problémy celé léto a žádosti o pomoc postupem času zase houstnou. Těch, kteří zvoní u dveří fary, že se ocitli v nouzi, přibývá. Snažím se je ale upozorňovat, že nejsme organizace, která umí pomoc poskytnout strukturovaně a organizovaně. Že nejde o to, jednou začas jim dát balík jídla.

Často jsem jen slyšel: „Já mám ještě kamarádku, je na tom zle, tak vám ji sem taky pošlu.“ Za chvíli došla paní s kočářem a prosbou o pomoc. Na tohle je ale potřeba sociální pracovník, někdo, kdo ví, jak situaci konkrétních lidí řešit komplexně. Teď pomalu přichází zima a za pár týdnů budou mrazy. Ne že bych na to, co přijde, čekal s hrůzou, ale musíme se na to i u nás připravit. Protože ti, kdo dosud žili ze dne na den, se na horší časy moc připravit ani nemůžou, a asi skončí odkázáni na různé formy pomoci. Osobně se nebojím, asi díky jarní solidaritě pomáhajících. Tahle doba nás všechny bude něco stát a měli bychom přijmout fakt, že se budeme muset v leccems uskromnit. Nejspíš se začne dost propouštět a pak budeme jako společnost muset začít hledat cesty, jak nepomáhat jen takhle nahodile a živelně jako na jaře. Už to nepůjde stylem, že přijdu, zazvoním u fary a něco dostanu.

Myslím ale, že zkušenosti z první vlny mohou dnes posloužit v té druhé. Tehdy se kromě mnohých trhlin ukázala i síla všemožných záchytných sítí a části naší společnosti. Věřím tedy, že se podaří najít dobré způsoby, jak lidem, kteří by záchytnou sítí propadali, lépe pomoci. Na druhou stranu počítám s tím, že zvonících u fary ještě přibude, a až zásoby dojdou, pokusím se zase nějak sehnat. I okamžitá pomoc mi dává smysl.“

Renata Kalenská Deník N, zaslala Pavla Matysová

Krásné svátky a mnoho úspěchů v roce 2021!

Přeje

Mnoholetá zkušenost v podnikání!

Máte zájem koupit, prodat, pronajmout by
rodinný nebo činžovní dům, či pozemek
v Torontu a okolí - v Kanadě,
v Praze a okolí v České republice
anebo
v Sarasotě a okolí na Floridě v USA?

Rádi Vám poskytneme profesionální služby.
Neváhejte nás kontaktovat:

Lubo Spisak, M.A

RAH RE. INC.

895 Don Mills 202

Toronto, M3W 1W3

Direct: 416 456 8922

Email: lubohomes@gmail.com

www.lubohomes.com

Frank Hanečák FRI, CRB

HANEX GROUP s.r.o.

Karla Engliš 2,

150 00 Praha 5

Mobil: +420 602 234 444

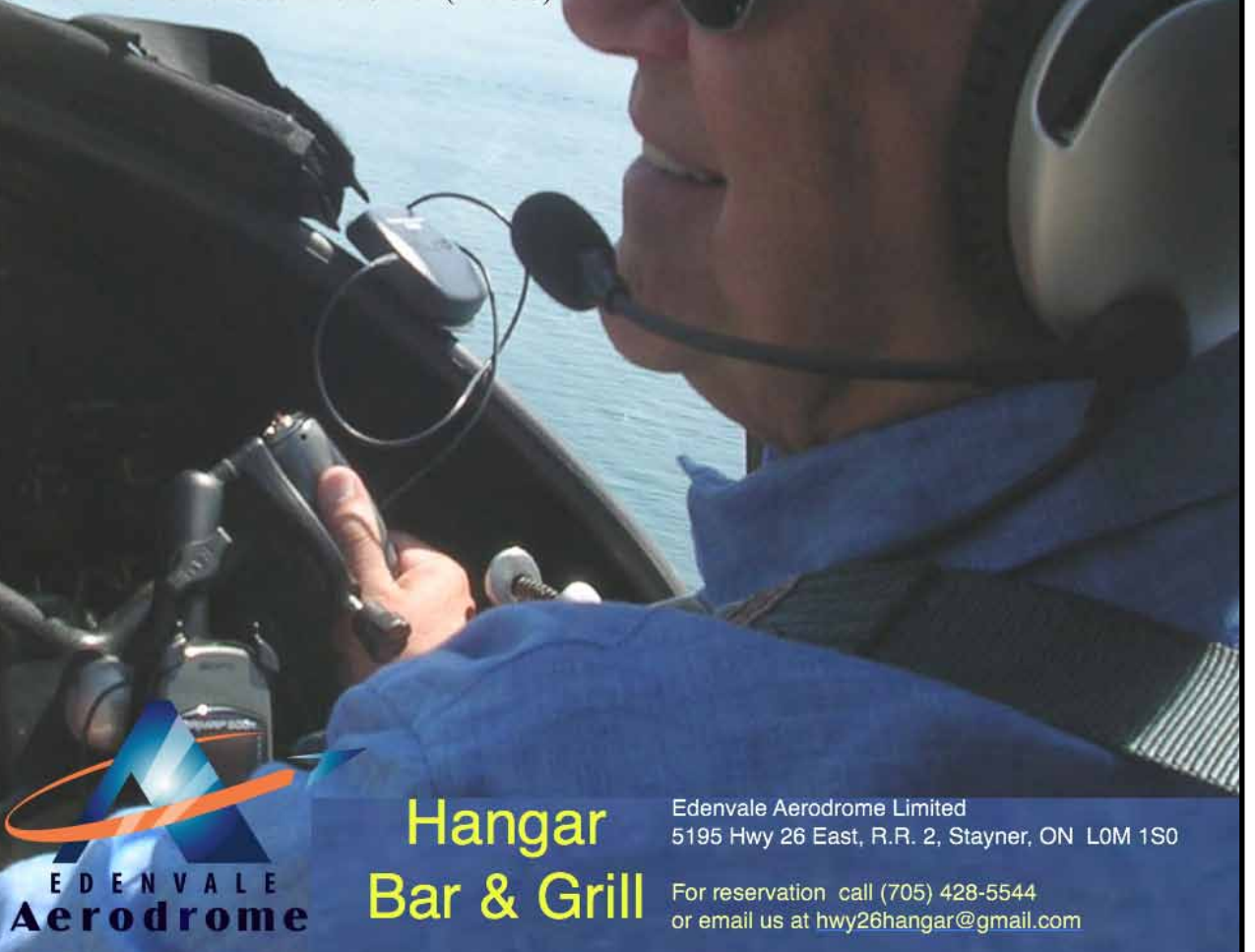
Email: frank@hanex.cz

www.hanex.cz

EXPERIENCE EDENVALE AERODROME

A beautiful place to fly and dine

- Hangar Bar & Grill
- Hangar Rentals
- Czech Manufactured Ultralight Aircraft for sale
- Self Serve Fuel Station
- Runway Lights
- Automatic Weather Observation Station (AWOS)

Hangar
Bar & Grill

Edenvale Aerodrome Limited
5195 Hwy 26 East, R.R. 2, Stayner, ON L0M 1S0

For reservation call (705) 428-5544
or email us at hwy26hangar@gmail.com

EDENVALE
Aerodrome

